

OPGAVE 6: TEMPO - MUSIKERNES VALG

Der kan være stor forskel på, hvilket tempo forskellige ensembler vælger at spille det samme værk/ de enkelte satser i.

HAYDN opus 76,2: Prøv fx at sammenligne Jasper String Quartets med Castalian Quartets; begge tilgængelige som videos af livefremførelser:

Jasper String Quartet - festivalkoncert i South Carolina 3.7.2017; samlet varighed 20:23;
www.youtube.com/watch?v=e9p2RXbEvo4

Castalian Quartet - koncertoptagelse fra Wigmore Hall 1.6.2018; samlet varighed 23:23;
www.youtube.com/watch?v=ge9DSFJUYxM

Hvilke forskel gør det for Jeres oplevelse, om musikerne vælger at brede musikken ud eller de spiller meget hurtigt?

Se tidskode for enkeltsatserne i oversigten s.17 over VIDEOer.

På Haydns tid brugte komponister ikke metronom-tal, men gav hver sats en tempobetegnelse. Inden for klassisk musik er der tradition for at bruge italienske musikudtryk.

De klassiske gængse tempobetegnelse som *allegro*, *andante* etc. angiver også en karakter, en måde musikken skal spilles på. I partituret til Opus 76 no.2 skrev Haydn selv:

1. Allegro
2. Andante o piu tosto allegretto (dvs. roligt "gående" eller lidt hurtigere)
3. Menuet - Allegro (i første udgaven med tilføjelsen "ma non troppo" = ikke for hurtigt)
4. Finale - Vivace assai (meget livligt).

Britten angiver både tempobetegnelser og metronomtali; det samme gør Hanne Tofte Jespersen. Dette blev norm i det 20.århundrede.

Hanne Tofte Jespersen bruger en blanding af tempi og titler / undertitler i sine satsbetegelser:

1. Adagio - Allegro Vivace - Meno mosso (Adagio: ♩ = 40; Allegro Vivace ♩ = 152; Meno mosso ♩ = 108)
2. Andante. Tema con vaiazioni - Hommage à Haydn ♩ = 76
3. Burlesque ♩ = 66
4. Largo. Deep Peace - Hommage à Britten ♩ = 58

Tempoet i 3.satsen er "Comodo, quasi pesante", dvs. med bevægelse og en vis tyngde (*pesante* = tungt, med vægt og bredde; *quasi* = a la, i retning af, men ikke helt)

Britten giver sine satser numre og angiver tempo med en betegnelse og metronomtali:

- I. Andante sostenuto (Tempo primo) ♩ = 56. Allegro vivo (Tempo secundo) ♩ = 160
- II. Allegretto con slancio ♩ = 152-160
- III. Andante calmo ♩ = 60
- IV. Molto vivace ♩ = 176

I kan finde oversigter over tempobetegnelser og deres betydning her:

www.musikipedia.dk/musikudtryk#1

(dansk oversigt, inddelt i kategorier; tempo er en af dem)

www.musictheory.org.uk/res-musical-terms/italian-musical-terms.php

(engelsk liste over gængse musikudtryk, alfabetisk ordnet)

Når I får besøg fra Nordic String Quartet, kan I spørge, hvilke overvejelser de har gjort sig med hensyn til tempoet.